1869

Информационен бюлетин. Централна библиотека на БАН

Брой 3 (37), година IV ISSN 1312-9899 София, март 2010 г.

Съдържание

1. Отчет за дейността на Централната библиотека на БАН през 2009 г. 2
2. Празнуване на 3 март — Деня на Освобождението на България след 1885 г. — Цветана Величкова, Научен архив на БАН 12
3. Предстоящи годишнини на членове на Българската академия на науките (1869-2010) — Стефка Хрусанова 17
4. Книги от Академичното издателство „Проф. Марин Дринов", постъпили във фонда на Централната библиотека на БАН —Евгения Станчева 19
5. Нови постъпления във фонда на Централната библиотека на БАН — Евгения Станчева 21
6. „Световното наследство на България" — интелектуален пъзел от ценности (презентация на книга) — Росица Тодорова, Научноинформационен център „Българска енциклопедия" 31
7. Резултати от археологическото проучване на Попова и Китова могила — Тодор Стойчев, Връзки с обществеността на НАИМ 33
8. Предстоящи изложби в Централната сграда на Българската академия на науките — Лидия Чолпанова 35

Редакционна колегия: ст.н.с. д-р Цветана Стайкова /отг. ред./, Евгения Станчева, Мария Ефремова
Фотоматериали: Мария Ефремова и Марио Стайков
Предпечатна подготовка: Мария Ефремова
Графичен дизайнер: Марио Стайков

Адрес за кореспонденция
гр. София 1040
ул. "15-ти ноември" №1
тел: 979 53 79, 979 52 54
http://www.cl.bas.bg
E-mail: webmaster@cl.bas.bg, staykova.tz@cl.bas.bg

ОТЧЕТ ЗА ДЕЙНОСТТА НА ЦЕНТРАЛНАТА БИБЛИОТЕКА НА БАН ПРЕЗ 2009 Г.

Научноизследователската и научно-приложната дейност на Централната библиотека на БАН са насочени към разработване на 15 проекта (БАН, ЕБР и Европейския съюз) в областите на библиотечно-информационните науки и българистиката и към решаване на проблеми, свързани с изследване, изграждане и управление на академичния библиотечен фонд; автоматизация на библиотечните процеси; опазване и ползване на библиотечния фонд от традиционни и електронни документи и на бази данни; създаване на информационна инфраструктура; публикуване на монографии, библиографии, справочни издания и др., които осигуряват научните и приложните изследвания и разработки в областите на математическите, физическите, химическите, биологическите, инженерните, обществените и хуманитарните науки и науките за Земята, извършвани в БАН и страната, и представят Академията като национална научна организация, която спомага за духовното и културното развитие на българското общество. За разширяване на фонда с дигитални копия, за опазване на библиотечните документи и осигуряване на неограничен достъп до тях се извършва текуща дигитализация на редки и ценни библиотечни документи (българска възрожденска книжнина, микрофилмирани старобългарски ръкописи и български периодични издания до 1944 г., периодични издания на БАН).

Успешно функционира и постъпателно се развива интегрираната библиотечна система ALEPH500. Разширяват се информационните възможности на електронния каталог. В него са представени 124 059 записа на библиотечни документи, съхранявани в ЦБ и в специалните библиотеки на постоянните научни звена (ПНЗ) на БАН (вкл. през отчетната година — 13 785 записа).

Централната библиотека е член на OCLC (Online Computer Library Center). Тя предоставя и обменя библиографски записи в световния каталог (WorldCat). Продължава сътрудничеството с Британската библиотека, в резултат на което се разработва проектът “Mashine-readable Discription and Searchable Catalogue of Cyrilic Manuscripts”. Активно се обменят библиографски записи. Централната библиотека е инициатор и един от основателите на проекта “Национална академична библиотечно-информационна система” (НАБИС), чиято цел е интегриране на електронните каталози на академичните библиотеки в България; обучение, установяване на контакти и обмен с библиотеки в Европа и САЩ.

Разширява се дейността, свързана с ретроконверсията на библиотечните документи, постъпили в академичния библиотечен фонд до 2003 г., тяхното класифициране и предметизиране:

- в Централната библиотека: 618 библ. ед. периодични издания на БАН за периода от 1945 до 2003 г.; 336 заглавия български старопечатни книги; 919 заглавия руски имперски книги; 59 бр. микрофилми на ръкописи;
- в двадесет специални библиотеки на ПНЗ се извършва ретроконверсия на библиотечните документи (в тези на Института по математика и информатика, Геологическия институт, Централната лаборатория по минералогия и кристалография, Института по физиология, Института за ядрени изследвания и ядрена енергетика, Института за литература, Института по ботаника, Института по астрономия, Икономическия институт, Института за български език, Института по металознание, Библиотеката по химия, на Етнографския институт с музей, Института за изкуствознание — Библиотека музикознание, Географския институт, Института по експериментална морфология и

антропология, Института за фолклор, Централната лаборатория по обща екология, Института по биология и имунология на размножаването, Националния археологически институт с музей).

Успешно протичат процесите за дигитализация на редки и ценни документи:

- 137 заглавия старопечатни книги;
- 296 библ. ед. на вестник "Мир" (1934 г.);
- 103 микрофилма на ръкописи в 12 793 кадъра.

Развива се логическата база данни на копия от средновековни ръкописи, съхранявани в ЦБ (общо 358 записа).

Академичният библиотечен фонд към 31.12.2009 година възлиза на 1 981 536 библ. ед., от които 1 036 534 библ. ед. книги, 914 156 библ. ед. периодични издания и 30846 библ. ед. специални видове издания. Годишният прираст наброява 34 454 библ. ед., в т.ч. 7 905 библ. ед. книги, 23 811 библ. ед. периодични издания и 2 738 библ. ед. специални видове издания, от които 192 дисертации и 2 546 микрофилми. Извършва се активен международен обмен на публикации. Броят на обменните партньори е 1 145 библиотеки, музеи, архиви, фондации и други институции в 69 държави, на които са изпратени 12 433 библ. единици академични издания. Най-многобройни и активни са обменните връзки с научни организации в САЩ, Германия, Русия, Франция, Украйна, Англия.

Развитието на библиотечния фонд се представя чрез 7 таблици за: годишният прираст на фонда по езици, начин на постъпление и съдържание и за състоянието на библиотечния фонд към 2009 по начин на постъпление. Библиотечното обслужване се илюстрира чрез 3 таблици за регистрирани читатели, брой посещения и ползвани библиотечни документи.

В Централната библиотека на БАН са обслужени 753 читатели, в т.ч. 244 учени, които са реализирали 7 053 посещения (от тях в читалните — 2 196) и са ползвали 9 674 библ. ед. (от тях в читалните — 5 794 библ. ед.). Осъществен е достъп до чужди бази данни чрез 24 часов достъп до уеб страницата на ЦБ (URL: htpp://www.cl.bas.bg) — SCOPUS - 132 211 търсения, ScienceDirect - 57 883, EBSCO - 2 268, BioMed Central. Faculty of Biology - 1 860 търсения.

Продължава инвентаризацията на библиотечните фондове. Проверени са 69 811 библ. ед. периодични издания. Активно се разгръща провеждането на вторичен подбор за поддържане на научнозначими и информативни фондове по профила на БАН, а също за опазване на книжовното културно наследство — отчислени са 9 383 библ. ед.: непрофилна и остаряла по съдържание литература; физически износена литература; липси, констатирани при инвентаризацията; невърнати от нередовни читатели документи.

С оглед осигуряване на актуално информационно обслужване се поддържа постоянен Интернт достъп до уеб страницата на ЦБ с електронни публикации като:

1. Централната библиотека на БАН — история, основни функции, структура, обслужване;
2. Библиотеките на Българската академия на науките;
3. Информационен бюлетин на Централната библиотека на БАН;
4. Старопечатни книги в Централната библиотека на БАН;
5. Дигитален архив на Луиджи Салвини;
6. Българистика/Bulgarica. Информационен бюлетин;
7. Он лайн ресурси.

Извършени са над 45 био-библиографски и фактографски справки; подготвят се справочно-библиографски и информационни издания; извършват се преводи и редакция на материали на български, английски, френски и унгарски езици; поддържат се бази от данни, между които:

1. БАН. Нормативни документи, научен състав, структурни звена, периодични издания;
2. Чуждестранни българисти;
3. Членове на Българската академия на науките. 1869 - Ч. 1. Почетни членове, академици /действителни членове/, член-кореспонденти /дописни членове/.

Централната библиотека на БАН е организатор и съорганизатор на 41 изложби на национално и международно равнище, между които: “140 години БАН”, “140 години Централна библиотека БАН”, “БАН в пресата” и т.н ; от тях 29 изложби са на институти на БАН и на външни организации.

В рамките на Националната библиотечна седмица, на 12 май 2009 г. Централната библиотека организира и осъществи “Ден на отворените врати”, а на 10 ноември 2009 г. се проведе тържествено честване на 140-годишнината от основаването на Библиотеката на БАН. Честванията бяха придружени с доклади и изложби, чрез които пред научната и културната общественост бяха представени нейната история, книжовно богатство, модернизация, автоматизация, бъдещо развитие. Присъстваха български и чуждестранни гости. Събитията намериха широк отзвук в националното и академично медийно пространство.

Централната библиотека осъществява изследователска и приложна дейност по 15 национални и международни проекта, между които:

1. Адаптиране на международни библиотечни и библиографски формати към академичната библиотечна мрежа. Внедряване на ALEPH500;
2. Изграждане на оторизирана база — на автори на изданията на БАН в ALEPH500;
3. Академичният библиотечен фонд;
4. Библиография и научно изследване;
5. Развитие на автоматизираната система BASLIB5 и адаптирането ѝ за разпространение и внедряване в българските библиотеки;
6. Българистика/Bulgarica — информационнен бюлетин;
7. Чуждестранна българистика през XX век. Енциклопедичен справочник и компютърна база данни;
8. Присъствие на българистиката в образователните и научните центрове по света;
9. Машинночитаеми описания и каталози на кирилски ръкописи;
10. Развитие на съвременната система от метаданни в информационно-търсещите системи за описание на славянски ръкописи;
11. Руската емиграция в България 1878—2006;
12. Дигитален архив на Луиджи Салвини;
13. Изследване на стила на Св. патриарх Евтимий Търновски на фразово равнище;
14. Новите информационни технологии в библиотеките на БАН;
15. ATHENA. Достъп до културното наследство.

През 2009 г. Централната библиотека продължи публикуването на

1. Информационен бюлетин на Централната библиотека на БАН, 2009, №1—12 ISSN: 1312-9899 (електронно издание);
2. Българистика/Bulgarica. Информационен бюлетин, 2008, № 17 и № 18. № 19 (под печат) ISSN: 1311-8544;
3. 45 статии в списания, периодични сборници, материали от научни форуми, от които в чуждестранни издания: 1 в Русия, 1 във Великобритания.

Централната библиотека осъществява организационна, консултантска и координационна дейности за 49 специални библиотеки към ПНЗ на БАН, с които изгражда академичната библиотечна мрежа. Осъществени са над 600 консултации. Организирани и проведени са: 1 школа за продължаващо обучение и 6 презентации на външни бази данни, предоставени от Централната библиотека, с 552 участника:

1. Библиографски формат MARC 21; Интегрираната автоматизирана библиотечна система ALEPH500 за библиотекари от Националния археологически институт с музей;
2. Представяне на бази данни: SCOPUS, ScienceDirect, Elsevier, Thomson —1 пред Общото събрание на аспиранти на БАН и 5 — пред учени на БАН и външни потребители.

Учени от Централната библиотека участват в подготовката на студенти по библиотечно-информационни науки от Специализираното висше училище по библиотекознание и информационни технологии. Централната библиотека е база за провеждане на практика на студентите и за запознаването им с новите библиотечно-информационни технологии.

По-долу са представени в таблици:

1. Големината на Академичния библиотечен фонд, неговият прираст и начините на комплектуването му;

2. Читателската аудитория на Централната библиотека и библиотечната мрежа на БАН и ползваните от нея библиотечни документи.

Комплектувани библиотечни документи по НАЧИН на ПОСТЪПЛЕНИЕ в Централна библиотека и специалните библиотеки на постоянните научни звена през 2009 г.

Начин на постъпление	Книги			Периодични издания			Специални видове издания			Общо
	ЦБ	СБ	Всичко	ЦБ	СБ	Всичко	ЦБ	СБ	Всичко	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Депозит	1653	255	1908	6776	10	6786	72	12	84	8778
Покупка	120	558	678	411	1642	2053	0	51	51	2782
Абонамент	0	6	6	148	6088	6236	0	8	8	6250
Обмен	106	805	911	432	7509	7941	1	12	13	8865
Дарение	2026	2376	4402	257	538	795	2560	22	2582	7779
Общо изд. тома	**3905**	**4000**	**7905**	**8024**	**15787**	**23811**	**2633**	**105**	**2738**	**34454**

Комплектувани библиотечни документи по начин на ПОСТЪПЛЕНИЕ през 2009 г.

Начин на	Общо		Книги		Периодични издания		Специални видове издания													
							Ноти		Карти		Графики		Дисерт.		МФ		Ел. носители		Общо СВИ	
постъпление	Загл.	Изд. т.	Загл.	Изд. т.	Загл.	Изд. т.	Загл.	Изд. т.	Загл.	Изд. т	Загл.	Изд. т.	Загл.	Изд. т.	Загл.	Бр.	Загл.	Изд. т.	Загл.	Изд. т.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
Покупка	516	2782	378	678	92	2053	8	9	0	0	12	12	0	0	0	0	26	30	46	51
Абонамент	597	6250	3	6	589	6236	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	8	5	8
Депозит	2009	8778	1742	1908	186	6786	4	5	3	3	23	23	51	53	0	0	0	0	81	84
Обмен	2802	8865	793	911	1996	7941	0	0	0	0	7	7	0	0	0	0	6	6	13	13
Дарение	6634	7779	3784	4402	274	795	11	13	2	2	8	8	3	3	2546	2546	6	10	2576	2582
ОБЩО	12558	34454	6700	7905	3137	23811	23	27	5	5	50	50	54	56	2546	2546	43	54	2721	2738

Комплектувани библиотечни документи по ЕЗИЦИ през 2009 г.

Език	Общо		Книги		Периодика		Специални видове издания													
							Ноти		Карти		Графики		Дисертации		МФ		Ел. носители		Всичко СВИ	
	Загл.	Изд. т.	Загл.	Изд. т.	Загл.	Изд. т.	Загл.	Изд. т.	Загл.	Изд. т.	Загл.	Изд. т.	Загл.	Изд. т.	Загл.	Ед.	Загл.	Изд. т.	Загл.	Изд. т.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
Български	4388	14827	3791	4705	456	9967	19	23	4	4	37	37	52	54	0	0	29	37	141	155
Руски	1644	4791	1154	1219	485	3567	2	2	0	0	3	3	0	0	0	0	0	0	5	5
Др. славянски	545	994	242	284	297	704	0	0	0	0	5	5	0	0	0	0	1	1	6	6
Английски	1980	8399	722	821	1244	7564	1	1	0	0	5	5	1	1	0	0	7	7	14	14
Немски	722	1307	412	439	306	861	0	0	1	1	0	0	1	1	0	0	2	5	4	7
Френски	322	714	188	199	134	515	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Др. чужди	2957	3422	191	238	215	633	1	1	0	0	0	0	0	0	2546	2546	4	4	2551	2551
Общо	12558	34454	6700	7905	3137	23811	23	27	5	5	50	50	54	56	2546	2546	43	54	2721	2738

Комплектувани библиотечни документи по СЪДЪРЖАНИЕ през 2009 г.

Индекс	Отрасли по УДК	Общо		Книги		Периодични издания		Специални видове издания													
								Ноти		Карти		Графики		Дисертации		МФ		Ел. носители		Всичко СВИ	
		Загл.	Тома	Загл.	Тома	Загл.	Тома	Загл.	Тома	Загл.	Тома	Загл.	Тома	Загл.	Тома	Загл.	Ед.	Загл.	Ед.	Загл.	Тома
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
0	Общ отдел Общ отдел	3375	12091	398	540	424	8998	0	0	0	0	3	3	2	2	2546	2546	2	2	2553	2553
1	Философия Философия	992	1370	927	1021	64	348	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1
2	Религия. Теология.	232	273	216	246	16	27	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
31	Демогр. Социолог.	447	879	348	430	95	443	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	3	5	4	6
32	Политика	388	712	341	496	47	216	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
33	Икономика	221	809	143	164	74	641	0	0	0	0	0	0	3	3	0	0	1	1	4	4
34	Право	207	507	153	166	54	341	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
35	Общ. Упр. Военни...	68	215	52	59	15	154	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2	1	2
36	Соц. грижи. Соц. дело. Застр. дело	14	24	12	12	2	12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
37	Възп. Обр. Просв.	92	141	74	86	17	53	0	0	0	0	0	0	1	2	0	0	0	0	1	2
39	Етногр. Фолклор	171	373	118	133	52	239	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	1	1
502/504	Природа	119	445	28	38	88	404	0	0	0	0	1	1	1	1	0	0	1	1	3	3
51	Математика	398	1640	85	103	310	1534	0	0	0	0	0	0	2	2	0	0	1	1	3	3
52	Астр. Косм. Геод.	69	314	16	22	52	291	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	1	1
53	Физика	168	1025	69	82	97	941	0	0	0	0	0	0	2	2	0	0	0	0	2	2
54	Химия. Минерал.	127	837	30	32	92	800	0	0	0	0	0	0	5	5	0	0	0	0	5	5
55/56	Геол. Геофиз.	333	1227	77	94	250	1127	0	0	0	0	1	1	4	4	0	0	1	1	6	6
57/59	Биол. Ген. Бот.	545	2423	154	176	378	2234	0	0	1	1	0	0	12	12	0	0	0	0	13	13
61	Медицина	193	639	118	138	73	499	0	0	0	0	0	0	2	2	0	0	0	0	2	2
62	Техн. Техн. Науки	129	724	28	29	96	690	0	0	0	0	0	0	5	5	0	0	0	0	5	5
63	Селско и гор. стоп.	92	636	24	27	67	608	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	1	1
64	Ком.-битови усл.	4	4	4	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
65	Упр.предпр.Изд.дело	77	219	59	65	17	153	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	1	1
66/68	Хим.пром. Метал.	73	603	14	14	57	587	0	0	0	0	0	0	2	2	0	0	0	0	2	2
69	Строителство...	9	47	1	1	7	45	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	1	1
7	Изк.Худ.Зан.Фото...	277	440	187	212	52	189	0	0	0	0	34	34	0	0	0	0	4	5	38	39
72	Архитектура	40	57	36	37	3	19	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	1	1
78	Музика	203	322	129	134	26	132	22	26	0	0	0	0	0	0	0	0	26	30	48	56
79	Спорт. Игри...	156	260	137	157	17	101	1	1	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	2	2
80	Езикозн. Филолог.	260	530	168	216	91	312	0	0	0	0	0	0	1	2	0	0	0	0	1	2
82	Литературознание	226	416	180	205	45	210	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	1	1
820/899	Худ. лит.	1336	1598	1313	1427	22	170	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	1	1
902	Археология	319	569	121	150	195	413	0	0	0	0	1	1	1	1	0	0	1	4	3	6
908	Краезнание	100	128	89	106	6	17	0	0	0	0	5	5	0	0	0	0	0	0	5	5
91	География	63	253	10	10	51	241	0	0	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2
92	Биографии	120	147	116	136	3	10	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	1	1
93	История	915	1557	725	937	182	612	0	0	2	2	1	1	4	4	0	0	1	1	8	8
	2009	**12558**	**34454**	**6700**	**7905**	**3137**	**23811**	**23**	**27**	**5**	**5**	**50**	**50**	**54**	**56**	**2546**	**2546**	**43**	**54**	**2721**	**2738**

Единен библиотечен фонд по НАЧИН на ПОСТЪПЛЕНИЕ на библиотечните документи през 2009 г.

Начин на постъпление	Общо т.	Книги т.	Период. издания т.	Специални видове издания						
				Нотни изд.	Картограф. изд.	Графични изд.	Дисертации	Микро филми	Ел. носители	Общо
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Единен фонд 2008 г.										
Покупка	495894	439519	47884							8491
Абонамент	222407	85	219205							3117
Обмен	772784	280794	491831							159
Дарение	243101	168612	70673							3816
Депозит	222279	148458	61296							12525
Всичко ЕФ 2008 г.	**1956465**	**1037468**	**890889**	**10260**	**2913**	**2347**	**12031**	**88**	**469**	**28108**
Прираст 2009 г.										
Покупка	2782	678	2053	9		12			30	51
Абонамент	6250	6	6236						8	8
Обмен	8865	911	7941			7			6	13
Дарение	7779	4402	795	13	2	8	3	2546	10	2582
Депозит	8778	1908	6786	5	3	23	53			84
Всичко прираст 2009 г.	**34454**	**7905**	**23811**	**27**	**5**	**50**	**56**	**2546**	**54**	**2738**
Общо (ЕФ+Прираст)	**1990919**	**1045373**	**914700**	**10287**	**2918**	**2397**	**12087**	**2634**	**523**	**30846**
Отчисления 2009 г.										
Покупка	5548	5548	0							
Абонамент	0	0	0							
Обмен	1110	745	365							
Дарение	371	371	0							
Депозит	2354	2175	179							
Всичко отчисления 2009 г.	**9383**	**8839**	**544**							
Единен фонд 2009 г.										
Покупка	493128	434649	49937							8542
Абонамент	228657	91	225441							3125
Обмен	780539	280960	499407							172
Дарение	250509	172643	71468							6398
Депозит	228703	148191	67903							12609
Единен фонд 2009 г.	**1981536**	**1036534**	**914156**	**10287**	**2918**	**2397**	**12087**	**2634**	**523**	**30846**

Читатели на Централната библиотека и специалните библиотеки на постоянните научни звена през 2009 г.

Читатели по специалност	Библиотеки		
	ЦБ	СБ на ПНЗ	Общо ЦБ и СБ
1	2	3	4
Инженерно-технически науки	52	1302	1354
Селско стопанство	3	204	207
Медицина	16	316	332
Природо-математически науки	136	4884	5020
Хуманитарни и обществени науки	275	2313	2588
Писатели, журналисти и др.	74	166	240
Учители	24	66	90
Работници	0	279	279
Студенти	133	1358	1491
Други (ученици, пенсионери)	40	686	726
Общо читатели	**753**	**11574**	**12327**
От тях			
Академици, професори, доценти	99	2309	2408
Научни сътрудници, асистенти, докторанти	145	4785	4930
Общо учени и хабилитирани лица	**244**	**7094**	**7338**

Посещения в Централната библиотека и специалните библиотеки на ПНЗ през 2009 г.

Библиотека	Заемна служба	Читалня	Всичко посещения
1	2	3	4
ЦБ	4857	2196	**7053**
СБ на ПНЗ	132924	97060	**229984**
ОБЩО	**137781**	**99256**	**237037**

Ползвани библиотечни документи по ВИД в Централната библиотека и специалните библиотеки на ПНЗ през 2009 г.

Библиотека	Книги (тома)	Периодични издания (тома)	Специални видове издания	Всичко
1	2	3	4	5
ЦБ	6978	2595	101	**9674**
СБ при ПНЗ	104924	187228	2015	**294167**
Общо	**111902**	**189823**	**2116**	**303841**

Ползвани библиотечни документи по ЕЗИК в Централната библиотека и специалните библиотеки на ПНЗ 2009 г.

БИБЛИОТЕКИ	Български език	Руски език	Др. славянски езици	Английски език	Немски език	Френски език	Други чужди езици	Общо (тома)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
ЦБ	8964	344	14	173	166	7	6	**9674**
СБ при ПНЗ	61875	63164	10810	114060	25352	11025	7881	**294167**
Общо	**70839**	**63508**	**10824**	**114233**	**25518**	**11032**	**7887**	**303841**

Ползвани библиотечни документи по СЪДЪРЖАНИЕ в Централната библиотека и специалните библиотеки на ПНЗ 2009 г.

Отрасли на знанието	ЦБ	СБ на ПНЗ	Общо (тома)
1	2	5	6
0. Общ отдел	2176	9300	**11476**
1. Философия. Психология. Етика. Естетика	191	2602	**2793**
2. Религия. Теология.	45	1649	**1694**
31. Демография. Социология.	80	8309	**8389**
32. Политика.	68	1056	**1124**
33. Икономика.	215	5323	**5538**
34. Право.	116	2027	**2143**
35. Обществено управление. Военно дело.	24	753	**777**
36. Социални грижи. Здравно дело.	18	313	**331**
37. Възпитание. Образование. Просвета.	27	921	**948**
39. Етнография. Фолклор.	142	10620	**10762**
502/504. Природа.	28	3820	**3848**
51. Математика.	29	29230	**29259**
52. Астрономия. Космически изследвания. Геодезия.	21	5682	**5703**
53. Физика. Механика.	34	16292	**16326**
54. Химия. Минералогия.	43	44193	**44236**
55/56. Геология. Геофизика.	28	13723	**13751**
57/59. Биология. Генетика. Ботаника. Зоология.	176	31699	**31875**
61. Медицина.	44	4060	**4104**
62. Техника. Технически науки.	44	23107	**23151**
63. Селско и горско стопанство.	15	6297	**6312**
64. Комунално-битови услуги.	5	0	**5**
65. Управление на предпр. Издателско дело.	11	14	**25**
66/68. Химическа промишленост. Металургия.	10	1313	**1323**
69. Строителство...	7	497	**504**
7. Изкуство. Архитектура.	273	4447	**4720**
78. Музика.	13	1873	**1886**
79. Спорт. Игри...	5	94	**99**
80. Езикознание. Филология.	225	6826	**7051**
82. Литературознание.	332	3949	**4281**
820/899. Художествена литература.	1744	5334	**7078**
899-93. Детска художествена литература.	0	19	**19**
902. Археология. Краезнание.	831	27792	**28623**
91. География.	94	1233	**1327**
92. Биографии.	218	309	**527**
93. История.	2342	19491	**21833**
ОБЩО (тома)	**9674**	**294167**	**303841**

ПРАЗНУВАНЕ НА 3 МАРТ – ДЕНЯ НА ОСВОБОЖДЕНИЕТО НА БЪЛГАРИЯ СЛЕД 1885 Г.

Цветана Величкова, E-mail: tzvetana51@yahoo.fr

През 1885 г. Празникът на Освобождението на България е наречен „народен” и се чества на 19 февруари 1885 г. стар стил с „голям блясък” — преглед на войските и юнкерите, увеселителна вечеринка в „Славянска беседа”, а вечерта цяла София е осветена.

След Съединението на България през 1886 г. обаче отношенията с Русия се влошават, княз Александър Батенберг абдикира и русофилското течение в българския политически живот е отстранено от власт. Според либералния вестник „Народни права” през 1888 г. Празникът на Освобождението минава „без най-малко вълнение, при обикновена тишина”. През 1889 г. същият вестник съобщава, че „този ден не се е славил много”. Разривът с Русия и твърдата воля на правителството на Стефан Стамболов за постигане на държавна самостоятелност рефлектират върху празнуването на 3 март в България. След 1896 г., когато Фердинанд получава потвърждение на правата си от Петербург и Цариград, празникът възвръща своята тържественост не само в окичената със знамена и цветя столица, но и в страната (в. „Мир” от 1896 г.).

Въпреки частичното му реабилитиране, демократичният вестник „Пряпорец” от 1899 г. съобщава: „Празникът повече от 10 години се намира в един вид немилост пред българските управници. Тази немилост датира от времето, когато след скъсването сношенията с Русия се почна у нас преследването на всичко, което би могло да напоминюва за нея. 19 февруари /3 март/ като

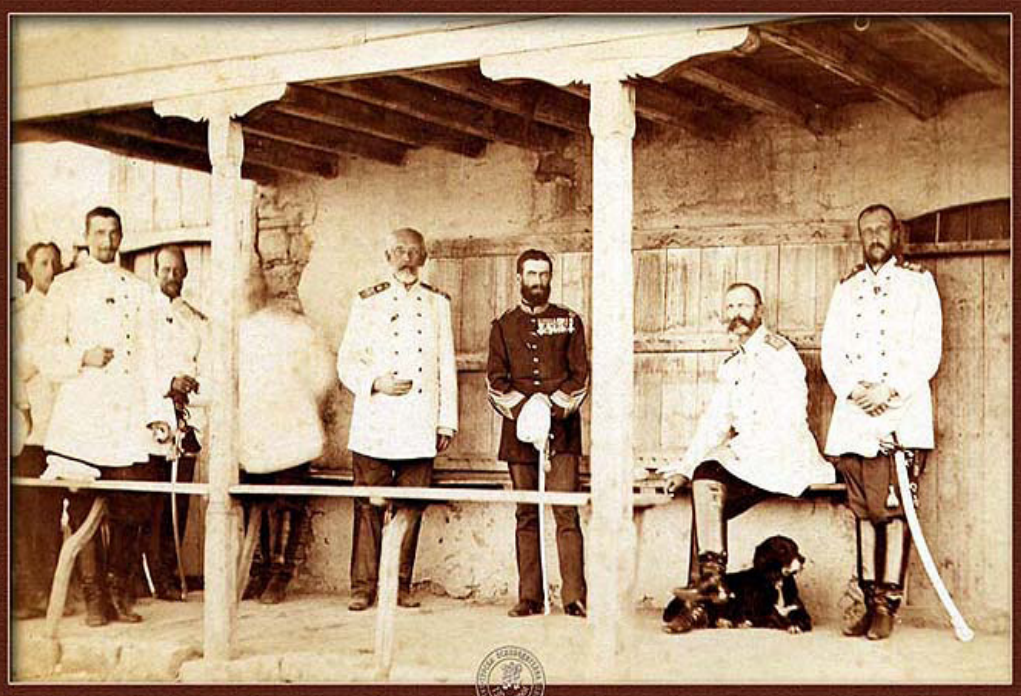

Негово Величество император Александър II, великия княз Николай Николаевич и Карол I, княз на Румъния с щабни офицери в Горна Студена, октомври 1877 г.

Тържествен молебен на шосето за Гривица в присъствието на император Александър II,
с участието на войските превзели Плевен, 29 ноември / 11 декември 1877 г.

ден, който напоминюва за великото благодеяние, направено от Русия на българския народ чрез освобождението му от турско робство, трябваше да се заличи от паметта на българските граждани. Отначало съвсем престана да се празнува, а по-късно, макар да се възстанови пак, обаче празнуването му почна да става с най-голяма скромност, като се отстрани съвършено войската от участие в празнуването. Ние мислим, че е време вече да се разбере, че това пренебрежение на най-големия народен празник трябва да престане".

През 1900 г. на празника и молебена в София присъстват руски дипломати, има шествие на живущите в столицата македонци със знамена с черни ленти (Македония все още не е освободена), което завършва с речи пред паметника на Васил Левски. В Пловдив, след черковната служба, пред голямо мнозинство пред хотел „Петербург" реч държи д-р Н. Генадиев, представител на Македонското дружество. Полицията охранява тържеството, за да не се превърне то в политическа акция.

По случай Деня на Освобождението по решение на поборнишко-опълченската организация се създава комитет „Цар Освободител" /1898 г./ под председателството на Стоян Заимов с 500 клона в цялата страна, под чието ръководство се събират доброволни дарения за построяването на паметник. В обявения конкурс за паметника участват 20 архитекти и скулптури. Журито, под председателството на княз Фердинанд, одобрява проекта на флорентинския скулптор Арналдо Цоки. През 1901 г. е положен основният камък, а освещаването на паметника на Александър II става на 30 август 1907 г.

През 1902 г. комитетът започва да събира средства за мавзолей в Плевен, хранилище на тленните останки на загиналите войници във войната за освобождението на България. Първи дарения правят Ив. Евстр. Гешов, Д. Попов, Ил. и Хр. Пулиеви, офицерите, окръжните съвети, общините, Народното събрание, Министерския съвет и т.н.

Гвардейският духов оркестър свири пред дефилиращите части
след превземането на Плевен, 2 / 14 декември 1877 г.

През 1903 г. по случай 25 г. от Освобождението кметът на столицата Чернев изпраща благодарствена телеграма от името на столичани и „всенародното тържество" до княз Фердинанд и граф Игнатиев. „Вечно признателна България" слави руския император Александър II като Освободител, а Всеросийският император Николай II като Покровител. През същата година в Плевен къщата, в която е живял Александър II, става музей „Александър II", в Бяла се организира къща-музей „Александър III", в с. Пордим — къща-музей „Николай Николаевич" и в с. Горна Студена — „Музей на Освободителната война".

В. „Мир" (орган на Народната партия) от 20 февруари /4 март/ 1903 г. споменава за почти незабележимия молебен в църквата „Св. Неделя": „Една студенина се вкарва в признателната душа на българина". Причините: общественото разочарование и политическата обстановка, породени от неизпълнените обещания на цанковистите.

През 1903 г. министърът на просвещението проф. Ив. Шишманов нарежда във всички училища в навечерието на празника /2 март/ да се изнасят беседи за значението на тази дата за българите. В следващите години 1904 и 1905 на благодарствените молебени присъстват управляващият руското дипломатическо агентство г-н Лермонтов, сръбският дипломатически представител г-н Новакович, австро-унгарският представител г-н Форгач и др.

На 30 август 1907 г. (30 години от началото на войната) в София пристигат синът на император Александър II — Великият княз Владимир Александрович (участник във войната), ген. Каулбарс, генералите Столетов, Паренсов и други военни. На 1 септември 1907 г. княз Владимир Александрович полага основния камък на руската черква.

През 1908 г. (30 год. от Санстефанския договор) празникът придобива масов, народен характер. Организирано е шествие, в което участват деца и ученици от основните училища,

студенти и професори от Университета, Книжовното дружество (днес БАН), поборници в униформи, пушки и знамена, офицери, представители на клубовете „Юнак", духовници, еснафските сдружения, македонските дружества, женското образователно дружество, славянското благотворително дружество, дружеството на българските публицисти, инженерно- архитектурното, юридическото и други културни дружества, търговското, земеделското и ловджийското дружества, индустриалния съюз, представители на общините, граждани от всички съсловия, колоездачи, туристи, хорът и военната музика, граждани, носещи 78 броя венци и т.н. Шествието е посрещнато от руския дипломатически агент Сементовски-Курило и други дипломати пред Руското консулство на ул. „Московска" — според в. „Пряпорец" (орган на Демократическата партия) от 21 февруари /5 март/ 1908 г.

„Работнически вестник" от 21 февруари /5 март/ 1908 г. критикува тържеството, защото Работническата партия счита, че то „се използва за насаждане на монархически и националистически дух, за да държи в подчинение и несъзнание работническата класа".

На 3 март 1910 г. се обявява опълченски празник в Русе, Сливен, Враца и други градове, молебен в Киев, Петербург, Букурещ. По време на Балканските войни 1912-1913 г. Освобождението на България се празнува твърде скромно. През 1914 и 1915 г. празнуват гражданите на свободния Дедеагач и Гюмюрджина. През 1917 г. 3 март е наречен в пресата „рожденият ден на България".

През 1923 г. по случай 45 год. от Освобождението в България пристигат руски ветерани, провежда се VI конгрес на поборниците и опълченците, както и конгрес на Съюза на руските ветерани в България под почетното председателство на ген. Лазаров. Вестниците изобилстват с фотографии на празника.

На 3 март 1927 и 1928 г. по улиците на София, около театрите и църквите ученически комисии, снабдени с открити листове и квитанции, събират помощи за българските и руските ветерани от войната. Този „възпитателно-патриотичен труд" на децата е поставен под покровителството на полицията и бдителността на гражданите. По случай празника през 1928 г. Търговската камара дарява 100 хил. зл. лева., а по-късно Софийската община отпуска 12 хил. лв. помощи /1934 г./ на ветерани от войната. През 1929 г. в тържествата се включва и Свободният университет в София с тържествено събрание и слово на проф. Г. Генов.

В предвоенните години празникът се чества тържествено в храм „Св. Александър Невски" /1930 г./ с българо-руска съборна служба; прави се помен по случай 50 год. от смъртта на руския император Александър II /1931 г./; студентите вземат живо участие в манифестациите /1935 г./; военният министър ген. Хр. Луков е инициатор на тържествен парад и преглед на войската /1936 -38 г./; в честването участват и бежанци от Босилеградско, Трънско и Царибродско /1938 г./.

По време на Втората световна война останалите живи опълченци от в. Шипка и руските ветерани не забравят празника 3 март и поднасят венци пред паметника на Цар Освободител в София, срещат се с ученици в училищата и разказват спомени. Правят се предавания по българското радио по повод освобождението, а през 1942 г. в Македония и новоосвободените земи то се празнува за пръв път. На първите си страници вестниците публикуват фотографии, една от които представя министър председателят Б. Филов да поздравява българските бранници /1942 г./. През 1944 г., когато войната все още не е завършила, благодарствени молебени се отслужват в цялата страна. На молебена в църквата „Св. Александър Невски" присъстват регентът Богдан Филов, председателят на Народното събрание Добри Божилов, членове на Министерския съвет, кметът на София, ректорът на Софийския университет, студенти и граждани.

Всички съобщения, статии, фотографии, речи, посветени на честването на празника 3 март, на фона на останалите политически и обществени събития, дават пълна представа

Понтонният мост при Никопол, август 1877 г.

за проявите на националната ни памет по повод Руско-турската война и значението, което българите й отдават. Тези документи говорят за една традиция, поддържана десетилетия, която през различните периоди от историята ни се е проявявала различно в зависимост от политическата конюнктура, отношенията ни с Русия или международната обстановка (революции, войни и т. н.). Но този „велик всенароден празник на Освобождението" (в. „Дневник" от 19 февруари /3 март/ 1908 г.) винаги се е празнувал като израз на всенародната признателност за извоюваната свобода.

Статията е написана въз основа на книгата, посветена на 130 години от Освобождението на България, „Празникът на Освобождението по страниците на българските вестници 1885-1944", София, Акад. изд. Проф. Марин Дринов, 2008 г., съставител Лидия Чолопанова, художествено оформление – Иван Янчев.

Честита пролет, мили колеги!
Желаем ви здраве и ведро, пролетно настроение!
Редакционната колегия

ПРЕДСТОЯЩИ ГОДИШНИНИ НА ЧЛЕНОВЕ НА БАН (1869–2010)

Стефка Хрусанова, E-mail: hrusanova.st@cl.bas.bg

05 март
95 г. от рождението на ВЕНКО МИЛАНОВ МАРКОВСКИ (05.03.1915- 07.01.1988), поет.
Академик (1979).

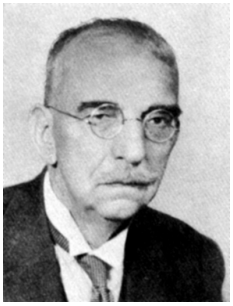

07 март
55 г. от смъртта на ГЕОРГИ НИКОЛОВ БОНЧЕВ (06.08.1866-07.03.1955), геолог.
Действителен член (1900).

09 март
30 г. от смъртта на ЕВГЕНИЙ МИХАЙЛОВИЧ ЖУКОВ (23.10.1907-09.03.1980), руски историк, изтоковед.
Чуждестранен член (1969).

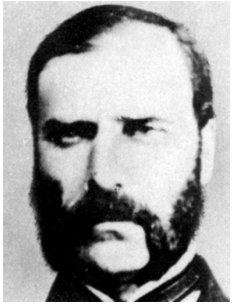

10 март
185 от рождението на ГЕОРГИ ВЪЛКОВ МИРКОВИЧ (10.03.1825-29.09.1905), лекар и хомеопат, общественик.
Редовен член (1884).

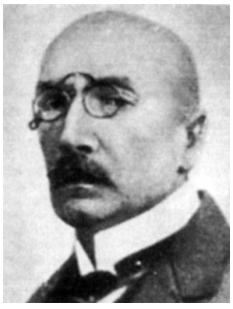

14 март
75 г. от смъртта на ЯН МИХАЛ ЙОРДАН РОЗВАДОВСКИ (07.12.1867-14.03.1935), полски езиковед-славист.
Чуждестранен член (1926).

15 март
80 г. от рождението на ЖОРЕС ИВАНОВИЧ АЛФЬОРОВ (15.03.1930), руски физик.
Чуждестранен член (2001).

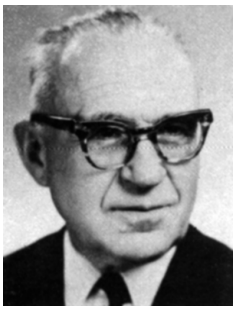

15 март
15 г. от смъртта на ИВАН ХРИСТОВ КОВАЧЕВСКИ (10.05.1904-15.03.1995), фитопатолог.
Член-кореспондент (1961).

19 март
110 г. от рождението на ФРЕДЕРИК ЖОЛИО-КЮРИ (19.03.1900-14.08.1958), френски ядрен физик и химик, общественик.
Чуждестранен член (1947).

20 март
45 от смъртта на СТЕФАН ЦАНКОВ СТАНЧЕВ (04.07.1881-20.03.1965), богослов, юрист.
Действителен член (1932).

22 март
100 г. от рождението на ЛЮБОМИР ДИМИТРОВ АНДРЕЙЧИН (22.03.1910-03.09.1975), езиковед.
Член-кореспондент (1952).

23 март
130 г. от рождението на ФРАНЦЕ КИДРИЧ (23.03.1880-11.04.1950), словенски езиковед и литературовед-славист.
Чуждестранен член (1947).

30 март
25 г. от смъртта на ИНОКЕНТИЙ ПЕТРОВИЧ ГЕРАСИМОВ (09.12.1905-30.03.1985), руски физикогеограф.
Чуждестранен член (1958).

КНИГИ ОТ АКАДЕМИЧНОТО ИЗДАТЕЛСТВО "ПРОФ. МАРИН ДРИНОВ", ПОСТЪПИЛИ ВЪВ ФОНДА НА ЦЕНТРАЛНАТА БИБЛИОТЕКА НА БАН

Евгения Станчева, E-mail: jeny@cl.bas.bg

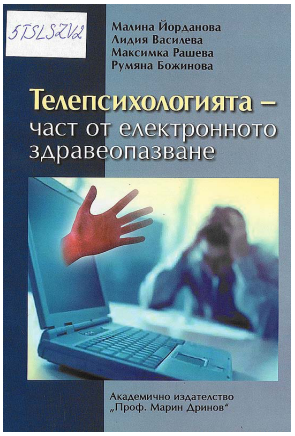

ТЕЛЕПСИХОЛОГИЯТА — част от електронното здравеопазване / Малина Йорданова, Лидия Василева, Максимка Рашева, Румяна Божинова. — София : Акад. изд. проф. Марин Дринов, 2009. — 170 с. : ил. ; Библиогр. с. 142-163
ISBN 9789543223626
System number [000121374]
Книгата описва натрупания опит от проучването на нагласите на тази част от българските интернет потребители, които са склонни да се доверят на телепсихологията. Какво търсят потенциалните клиенти? Как се променят нагласите и предпочитанията им с възрастта, времето и пола? Как влияят нивото на тревожност и локализацията на контрола върху реакциите на клиентите и други въпроси. Това е книга за всички, които се интересуват от навлизането на съвременните информационни и комуникационни средства в психологията.

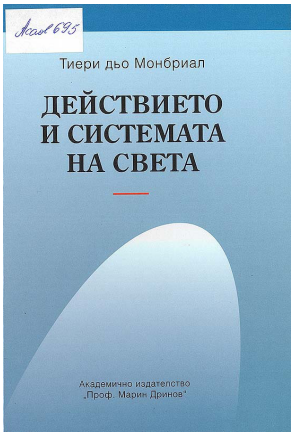

МОНБРИАЛ, Тиери дьо. Действието и системата на света / Тиери дьо Монбриал ; Прев. от фр. ез. Александра Желева, Пенка Иванова ; Науч. ред. ст. н. с. д-р Симеон Ангелов. — София : Акад. изд. проф. Марин Дринов, 2009. — 597 с. : Бележки под линия
ISBN 9789543222650
System number [000120684]
Настоящата книга има за цел да постави основите на праксеологията, т.е. на науката за действието в смисъла на опитите, понякога индивидуални, но по-често колективни, да се формулират и осъществят проекти, целящи промяната на част от света — опити, които очевидно без да изпълват цялостно живота на хората, ги ангажират достатъчно, за да изградят нишката на Историята и да допринесат, съвместно с това, което някои наричат случайност, а други — съдба, за определянето на нейния ход.

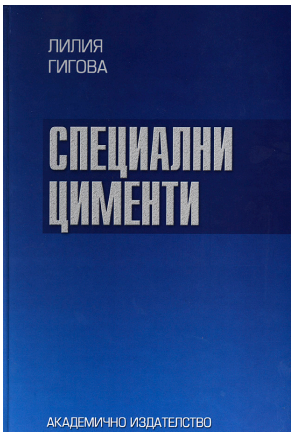

ГИГОВА, Лилия Стойнева. Специални цименти / Лилия Стойнева Гигова — София : Акад. изд. проф. Марин Дринов, 2009. — 190 с. : ил. ; Резюме на англ. ез. с. 188-189 ; Библиогр. с. 182-187
ISBN 9543222933
System number [000124066]
Книгата има за цел да покаже на специалистите в областта на циментовата промишленост възможностите и условията за получаване на високоякостни и специални цименти с използване на отпадък от металургичното производство, т. нар. черен барит, в качеството на суровинен компонент.

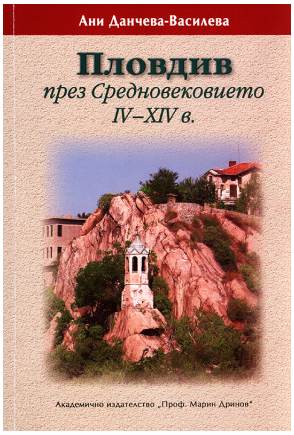

ДАНЧЕВА—ВАСИЛЕВА, Ани Янкова. Пловдив през Средновековието IV — XIV в. / Ани Янкова Данчева-Василева ; Предг. Иван Ангелов Божилов. — София : Акад. изд. проф. Марин Дринов, 2009. — 536 с. : Резюме на англ. ез. с. 519-532 ; Азб. показалец с. 484-518 ; Библиогр. с. 459-480
ISBN 9789543223770
ISBN 9789543223787
System number [000124095]
В монографията е разгледана историята на град Пловдив през ранновизантийския период и цялата средновековна епоха, която за християнския свят на Балканския Югоизток приключва с покоряването на Византийската империя от османските турци. Подчертава се, че и през Средновековието градът продължава да бъде един от най-важните и най-големи крепости по диагоналния път през Балканския полуостров, свързващ Западна и Централна Европа с Изтока.

ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТИКАТА на България : Развитие и обществена цена / Пламен Ст. Цветанов и др. ; Ред. Димо Стоилов. — София : Акад. изд. проф. Марин Дринов, 2009. — 193 с. : цв. табл. ; фиг. ; Библиогр. с. 184-186
ISBN 9789543223749
System number [000123407]
В първата част се анализират електропотребностите в България и е представен препоръчителен сценарий за тяхното задоволяване до 2030 г. Посочени са актуални проблеми на енергийната политика на България и препоръки за насочване на електроенергетиката към изначалните й цели: конкурентна икономика и благополучие на потребителя. Втората част представя основни сведения за съществуващите у нас технологии на производство на електроенергия от органични горива и възобновяеми източници.

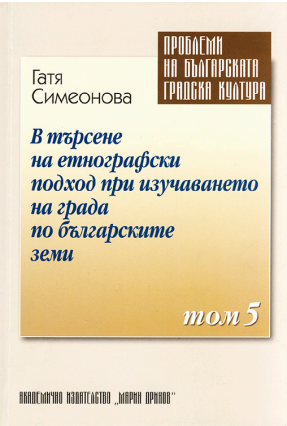

СИМЕОНОВА, Гатя Гатева. В търсене на етнографски подход при изучаването на града по българските земи : Т. 5. / Гатя Симеонова. — София : Акад. изд. проф. Марин Дринов, 2009. — 370 с. : Резюме на англ. ез. с. 368-371 ; Бележки след всяка тема
ISBN 9789543222520
System number [000124201]
Трудът е посветен на усилията да се потърси специфичен за етнографската наука поглед върху изучаването на явлението "град". В качеството си на реални, поименно обозначени обекти, градовете са привлекателни за етнографа като възникване, времетраене, място в селищната система, типология, оценка от гледна точка на менящата се значимост в също така подлежащата на промени етническа територия.

НОВИ ПОСТЪПЛЕНИЯ ВЪВ ФОНДА НА ЦЕНТРАЛНАТА БИБЛИОТЕКА НА БАН

Евгения Станчева, E-mail: jeny@cl.bas.bg

БАРНС, Джулиан. Няма нищо страшно : [Роман] / Джулиан Барнс ; Прев. от англ. ез. Любомир Николов. — София : Обсидиан, 2008. — 304 с.
ISBN 9789547691926
System number [000120789]

БЕЛИНЧЕВ, Иван. Одисея — епосът за Одисей : Кн. 1. Пътят към Итака; 2. Завръщането на Одисей / Сътав. прил. Иван Белинчев — Ортегата. — София : Мария Арабаджиева, 2008. — 209, [2] с. ; —187, [2] с. : ил. ; Кратък енцикл. речник с. 175-309; Кратък енцикл. речник с. 167-187
System number [000121682]
System number [000121685]
ISBN 9789545843709
ISBN 9789545843716

БЕРИ, Стив. Венецианското предателство / Стив Бери ; Прев. от англ. ез. Веселин Лаптев. — София : Обсидиан, 2008. — 480 с.
ISBN 9789547691728
System number [000120731]

БОШНАКОВА, Анна Костадинова. Светът на античния човек : Древна Елада / Анна Костадинова Бошнакова. — София : Просвета, 2009. — 132 с. : цв. ил. ; Резюмета на бълг. и англ. ез. с. 128-129 ; Библиогр. с. 130-131
ISBN 9789540122892
System number [000121606]

ВАСИЛЕВ, Детелин Любомиров. Теоретична механика : [Учебник] / Детелин Любомиров Василев, Анастас Иванов Иванов. — София : ВВТУ Тодор Каблешков, 2008. — 420 с. : ил.
ISBN 9789541201442
System number [000121640]

ВИСОЦКИ, Владимир. 70 нови превода / Владимир Висоцки ; Прев. от рус. и [предг.] Светлозар Ковачев ; Ред. на прев. Анна Колчакова — Велико Търново : Абагар, 2009. — 158 с. : сн. ;

факс. ; Съдържа: Владимир Висоцки — кратка хронография (с. 129-136) ; Някои важни сайтове, посв. на Владимир Висоцки (с. 137-138) ; Бележки (с. 139-156
ISBN 9789544278229
System number [000121364]

В СВЕТА на тайните / Жан Балтазар и др. ; Прев. от рус. ез. Здравка Петрова ; Ил. Мишел Лопе и др. — София : Рийдърс Дайджест, 2008. — 336 с. : цв. ил. ; Индекс с. 328-335
ISBN 9789549935158
System number [000121160]

ГЕРДЖИКОВ, Димитър. Кои бяхме, какво сме и какви ще бъдем? : Послание до Българския народ / Димитър Герджиков. — Бургас : Информа принт, 2009. — 48 с.
ISBN 9789548468169
System number [000120990]

ГРУСЕ, Рене. История на Кръстоносните походи и Иерусалимското кралство : В 3 т. (6 ч.) : Т. 1.; ч. 1. Анархията на мюсюлманите и Франкската монархия / Рене Грусе ; Прев. от фр. Владимир Владов, Васил Стоев. — София : Мария Арабаджиева, 2008. — 487, [4] с. : ил.
ISBN 9789545843747
System number [000121650]

ДВЕ ХИЛЯДИ дванадесета /2012/: Краят на Света / Състав. Любомир Старидолски, Радослава Григорова. — [София] : Стандарт, 2009. — 64 с. : ил.
System number [000120869]

ДВОРЯНОВА, Емилия Валтер. Концерт за изречение : (Опити върху музикално-еротическото) / Емилия Валтер Дворянова. — София : Обсидиан, 2008. — 168 с. : ил.
ISBN 9789547691742
System number [000120798]

ДЖОУЗЕФ, Франк. Изчезналата цивилизация на Лемурия : Разцветът и упадъкът на най-древната култура / Франк Джоузеф ; Прев. от англ. Стамен Стойчев. — Пловдив : Хермес, 2008. — 414 с. : ил. ; Библиогр. с. 401-414
ISBN 9789542606703
System number [000121550]

ЕДРЕВ, Георги. Точен спусък : Стихотворения / Георги Едрев. — София : Факел, 2009. — 78 с. : ил.
System number [000121651]

ЕЛДРИДЖ, Джон. Пленителна : Разкриване тайната на женската душа / Джон Елдридж, Стейси Елдридж ; Прев. от англ. ез. Габриела Генчева. — София : Нов човек, 2009. — 204 с.
ISBN 9789544073107
System number [000120726]

ЖАК, Кристиан. Майстор Хирам и цар Соломон / Кристиан Жак ; Прев. от фр. ; Състав. прил. Мария Арабаджиева. — 2. прераб. и доп. изд. — София : Мария Арабаджиева, 2008. — 391, [2] с. : ил. ; Кратък енциклопедичен речник с. 359-391
ISBN 9789545843723
System number [000121641]

ЖАК, Кристиан. Сказания за Древен Египет / Кристиан Жак ; Прев. Сибила Влайкова ; Състав. прил. Делян Арабаджиев. — 2. прераб. и доп. изд. — София : Мария Арабаджиева, 2008. — 175, [2] с. : ил. ; Прил.: Кратък енциклопедичен речник с. 159-175
System number [000121608]

ЖАК, Кристиан. Шамполион Египтянина / Кристиан Жак ; Прев. от фр. Екатерина Петровска. — 2. прераб. и доп. изд. — София : Мария Арабаджиева, 2008. — 367, [2] с. : ил. ; Кратък енциклопедичен речник с. 337-367
ISBN 9789545843761
System number [000121638]

ЖИДЕЛ, Анри. Коко Шанел / Анри Жидел ; Прев. от фр. Веселина Илиева. — София : Рива, 2008. — 263 с. : Бележки с. 249-255 ; Филмография с. 259 ; Библиогр. с. 257-258
ISBN 9789543202034
System number [000121571]

ЗАЩО не сме социалисти : [Сборник] / Георги Данаилов, Йордан Попов, Георги Мишев, Кръстьо Кръстев, Михаил Вешим, Георги Господинов, Йосиф Перец, Ганчо Савов, Любослава Русева, Васил Станилов, Стефан Вълев ; Ред. Иван Петров. — Велико Търново : Абагар, 2009. — 120 с.
ISBN 9789544278304
System number [000122620]

ИВАНОВ, Емил Боянов. Основи на автоматиката и телемеханиката : [Учебник] / Емил Боянов Иванов, Нели Иванова Стойчева. — София : ВВТУ Тодор Каблешков, 2006. — 293 с. : фиг. ; табл. ; Библиогр. към всяка глава
System number [000121534]

ИВАНОВА, Бианка. Дъх от Балканите : Сборник от стихове = Alito dai Balcani : Raccolta di poesie / Бианка Иванова, Петя Лалева, Пиер Паоло Мариани ; Прев. Бианка Иванова. — София : Интеграл-Г, 2009. — 74 с. : ил.
ISBN 9789548859400
System number [000121189]

ИВАНОВА, Веселина. Душата ми... : Поезия / Веселина Иванова. — Ловеч : Сафо, 2008. — 48 с.
ISBN 9789547841024
System number [000121185]

ИЛИЕВА, Евгения Георгиева. Ръководство за упражнения по информатика / Евгения Георгиева Илиева, Людмил Димитров Попов, Мария Петкова Христова. — София : ВВТУ Тодор Каблешков, 2006. — 220 с. : фиг.; табл. ; Библиогр. с. 218.
ISBN 9541201326
ISBN 9789541201329
System number [000121540]

ИСТОРИЯ на Древен Египет : Т. 2. — София : Мария Арабаджиева, 2008. — 537 с. : ил. ; Кратък енциклопедичен речник с. 483-537
ISBN 9789545843457
System number [000121644]

КАЗАРЯН, Тигран. Поморие — столицата на SPA & балнеотуризма / Д-р Тигран Казарян. — Бургас : Информа принт, 2009. — 72 с. : цв. ил.
ISBN 9548468190
System number [000120807]

КАКВО, кога, къде и как / Ейза Бригс и др. ; Прев. от англ. ез. Корнелия Чоролеева. — София : Рийдърс Дайджест, 2009. — 448 с. : цв. ил. ; Индекс с. 436-445 ; Ил. и фотоси с. 446-448
ISBN 9789549935318
System number [000121162]

КАЛО, Емил. Българската общественост за расизма и антисемитизма : Анкета между видни представители на българската общественост, наука, литература, изкуство / Емил Кало, Буко Пити. — София : Български писател, 2008. — 440 с. : сн. материал
ISBN 9789544437466
System number [000120986]

КАМЕНОВ, Камен. Управленски процес и мениджърско поведение / Камен Каменов. — 2. прераб. и доп. изд. — Велико Търново : Абагар, 2009. — 312 с. : ил. ; Библиогр. с. 311-312
ISBN 9789544278267
System number [000121304]

КАСАБОВ, Огнян Тодоров. Висша математика : [Учебник] / Огнян Тодоров Касабов, Красимир Иванов Николов. — [София] : ВВТУ Тодор Каблешков, 2007. — 389 с. : фиг. ; Библиогр. с. 389.
ISBN 9789541201404
System number [000121530]

КАСАБОВ, Огнян Тодоров. Формули по висша математика / Огнян Тодоров Касабов, Румен Костадинов Улучев. — 2. изд. — София : ВВТУ Тодор Каблешков, 2008. — 92 с. : ил.
ISBN 9789541201466
System number [000121649]

КАТЦЕНЩАЙН, Лари. Да се справим с артрита / Автор на текста Лари Катценщайн ; Ил. Articulate Graphics, Хюго Крус, Линда Фритчел ; Прев. от англ. ез. Росица Петкова, Магдалена Петрова. — София : Рийдърс Дайджест, 2008. — 272 с. : цв. ил. ; Индекс с. 257-271 ; Фотоси и ил. с. 271
ISBN 9789549935219
System number [000121145]

КЕЙГАН, Робърт. Завръщането на историята и краят на мечтите / Робърт Кейган ; Прев. от англ. ез. Гергана Цветкова. — София : Обсидиан, 2008. — 144 с. : Бележки с. 126-139
ISBN 9789547691865
System number [000107652]

КИРКЕГОР, Сьорен. Съчинения : [В 4 т.] : Т. 3. Страх и трепет ; Повторението / Сьорен Киркегор ; Прев. от датски Стефан Начев. — София : Захарий Стоянов, 2009. — 237, [2] с. ; Бележки с. 231-237
ISBN 9789540901190
System number [000121368]

КИРОВ, Димитър Станков. Измеренията на човека / Димитър Станков Киров. — София : Унив. изд. Св. Климент Охридски, 2008. — 232 с.
ISBN 9789540726991
System number [000114387]

КИРЧЕВА, Олга. В името на Театъра : Дневник / Олга Кирчева. — София : Обсидиан, 2008. — 384 с. : сн. материал ; + CD-ROM ; Списък на изиграните от Олга Кирчева роли с. 376-383
ISBN 9789547691902
System number [000120983]

КОЕЛЮ, Паулу. Брида / Паулу Коелю ; Прев. от португалски ез. Вера Киркова. — София : Обсидиан, 2008. — 256 с.
ISBN 9789547691735
System number [000123382]

КОЗАРЕВО. История и бъднини / [Предг. Петър Стайков]. — София : Унив. изд. Св. Климент Охридски, 2008. — 122 с. : сн. материал ; (Кн. се посвещава на 80-годишнината от създаването на читалище "Развитие" и 165-годишнината от изграждането на църковния храм "Св. Арахангел Михаил" и на всички смели и верни чеда на село Козарево)
System number [000114384]

КОНСТАНТИНОВ, Георги. Избрани творби : В 4 т. : Т. 1. Лирика / Георги Константинов. — София : Захарий Стоянов, 2009. — 518 с.
ISBN 9789540902807
System number [000121137]

КОРНЕЗОВ, Александър Любенов. Общностното право в българската съдебна практика (2007-2008) / Александър Любенов Корнезов ; С предг. от Eleanor Sharston. — София : Сиби, 2009. — 240 с. : Бележки под линия ; Указател на цитираната съдебна практика с. [226]-238 ; Предметен указател (правни отрасли) с. [239]
ISBN 9789547305816
System number [000120948]

КОТЕВ, Любомир. Оптимистична теория за Бай Ганьо ; Чичовци / Любомир Котев. — София : Захарий Стоянов, 2009. — 324 с.
ISBN 9789540902326
System number [000121134]

"КУЛТУРНА чувствителност" и сигурност: новите познавателни и образователни стандарти / Пламен Пантев и др. — София : Унив. изд. Св. Климент Охридски, 2008. — 178 с. : Бележки под линия
ISBN 9789540728063
System number [000114444]

КУРТЕВ, Иван Крумов. Техническа информатика : Уч. за студентите от професионално направление "Администрация и управление" / Доц. д-р инж. Иван Крумов Куртев, доц. д-р инж. Недялко Николов Недялков. — София : Издателски център КТП, 2009. — 16 с. : фиг. ; табл. ; Библиогр. с. 114
ISBN 9789549332537
System number [000121165]

ЛЕДБИТЪР, Чарлз Уебстър. Менталният свят : Неговите свойства и обитатели / Чарлз Уебстър Ледбитър ; Прев. от англ. ез. Антонина Зайцева. — София : Шамбала, 2007. — 126 с.
ISBN 9789543190768
System number [000120742]

ЛИСИЧКОВ, Тошко. Автоимунна тромбоцитопенична пурпура / Тошко Лисичков. — София : [Б. изд.], 2008. — 32 с. : Речник с. 31-32 ; Този материал е част от проекта "Център за комплексно лечение на хемофилия - София", който се разработва с финансовата подкрепа на NovoNordisk Haemophilia Foundation — Швейцария ; Библиогр. с. 32.
ISBN 9789549526578
System number [000120831]

ЛОСЪН, Майк. Двойни игри : Роман / Майк Лосън ; Прев. от англ. ез. Веселин Лаптев. — София : Обсидиан, 2008. — 383 с.
ISBN 9789547691797
System number [000120790]

ЛУНЕН код НЛО / Състав. Любомир Старидолски. — [София] : Стандарт, 2009. — 64 с. : ил.
System number [000120881]

МАКДАУЛ, Джош. Свидетелят : [Роман] / Джош Макдауъл ; Прев. Ванцеслава Узунова. — София : Нов човек, 2009. — 212 с.
ISBN 9544072357
System number [000120785]

МАККЕЙ, Чарлз. Невероятните заблуди и безумства на човечеството : Т. 1. От кръстоносните походи до свещените реликви / Чарлз Маккей ; Прев. от англ. ез. Венцислав Венков. — София : Мария Арабаджиева, 2008. — 452 с. ; Бележки под линия ; Кратък енциклопедичен речник с. 375-449
ISBN 9789545843396
System number [000121656]

МАКЛЕЙН, Шърли. Когато достигнеш плода : В изследване естеството на любов и реалност / Шърли Маклейн ; Прев. от англ. ез. Вера Кънева. — София : Taurus — BK ; Ango boy, 2006. — 206 с.
ISBN 0549185516
ISBN 9789549185516
System number [000120791]

МАКЛЕЙН, Шърли. Паметта на душата / Шърли Маклейн ; Прев. от англ. ез. Здравка Славянова. — София : Обсидиан, 2008. — 292 с.
ISBN 9789547691711
System number [000120768]

МАКМИЛАН, Тери. Точка на прекъсване : [Роман] / Тери Макмилан ; Прев. Здравка Славянова. — София : Обсидиан, 2007. — 366 с.
ISBN 9789547691407
System number [000120734]

МАКРОИКОНОМИКА. Тестове, задачи, въпроси за дискусии / Снежана Найденова и др. — Велико Търново : Абагар, 2009. — 182 с. : ил.
ISBN 9789544278441
System number [000121174]

МАРИНОВА, Бисерка. Сделките с имоти — права и отговорности / Бисерка Маринова. — София : Сиби, 2009. — 231 с. : табл. ; Бележки под линия ; Библиогр. с. 229-231
ISBN 9789547305694
System number [000120725]

МАРКЪМ, Дейвид. Егономика : Какво превръща егото в най-ценния ни актив или най-тежкия пасив / Дейвид Маркъм, Стивън Смит ; Прев. от англ. ез. Елка Виденова. — София : Обсидиан, 2008. — 262 с.
ISBN 9789547691667
System number [000120736]

МЕЙСЪН, Антъни. В търсене на познанието : Античният свят / Антъни Мейсън ; Прев. Корнелия Чоролеева. — София : Рийдърс Дайджест, 2008. — 160 с. : цв. ил. ; Азб. показалец с. 153-158 ; Ил. и фотоси с. 159
ISBN 9789549935264
System number [000121158]

МНОГОЕЗИЧЕН речник : Термини, терминосъчетания, ключови думи и ключови изрази от всички 20 области на достиженията на правото на ЕС (acquis) / Изд. подгот. от: Петя Костадинова и др. — София : Център за преводи и редакции (ЦПР), 2009. — 584 с. : табл.
ISBN 9789549243017
System number [000121654]

МОРАЛЕС, Роберто. Страхът Аутизъм / Роберто Моралес. — [Б. м.] : Феникс дизайн, 2009. — 144 с. : ил. ; Изследване разпространението на аутизъм по държави и региони с. 138-144 ; Библиогр. с. 135-137
ISBN 9789548890571
System number [000121547]

НАРОДНАЯ библиотека имени Св. Св. Кирилла и Мефодия — София Славянские рукописи болгарского происхождения в Российской национальной библиотеке - Санкт Петербург / Състав. Боряна Христова и др. — София : Унив. изд. Св. Климент Охридски, 2009. — 534 с. : табл. ; Именной указатель с. 505-510 ; Геогр. указатель с. 511 ; Предметный указатель с. 512-520 ; Список сокращений с. 532-534
ISBN 9789545230967
System number [000120773]

НАЦЕВ, Станко. Старата улица : Разкази / Станко Нацев. — София : Изток-Запад, 2006. — 86 с.
ISBN 9543212473
ISBN 9789543212477
System number [000120772]

НАХУМ, Светослав. Raptus : Роман / Светослав Нахум. — София : Захарий Стоянов, 2009. — 160 с.
ISBN 9789540902906
System number [000121188]

НЕЙДЗИН. Трактат за Вътрешното : Хуанди — Жълтитят Император / Прев. от рус. ез. Румяна Арабаджиева. — София : Шамбала, 2007. — 344 с. : Бележки под линия
ISBN 9789543190799
System number [000121666

НИКУЛИН, Юрий Владимирович. Почти сериозно... / Юрий Никулин ; Прев. от рус. ез. Гюлчин Чешмеджиева. — София : Рива, 2008. — 592 с. : ил. ; Бележки под линия
ISBN 9789543201891
System number [000121142]

НОРТ, Гари. Честни пари : Библейските принципи за парите и банковото дело / Гари Норт ; Прев. от англ. ез. Божидар Маринов. — София : Нов човек, 2009. — 160 с. ; Библиогр. с. [159]-160
ISBN 9789544073015
System number [000120771]

НОЧЕВА, Мария Славова. Икономика : Ч. 1. Микроикономика / Мария Славова Ночева, Мая Томова Славоева. — 2. изд. — София : ВВТУ Тодор Каблешков, 2008. — 248 с. : фиг. ; Библиогр. с. 245. ; Библиогр. с. 245-246
ISBN 9541200818
ISBN 9789541201541
System number [000121704]
System number [000121713]

ОДЬОГИ, Стефан. Теория на облаците : Роман / Стефан Одьоги ; Прев. от фр. Галина Меламед. — София : Факел Експрес, 2009. — 252 с.
ISBN 9789549772555
System number [000120813]

ОСТИ, Йосип. Къща от език : Избрани стихотворения : 1990-2005 / Йосип Ости ; Прев. от хърв. и слов. Людмила Миндова. — София : Алтера, 2009. — 252, [11] с. : Бележки с. 245-250 ; За автора с. 251-252
ISBN 9789549757255
System number [000120802]

ПАВЛОВ, Петко Христов. За защита на социалистическите идеи : Сб. статии / Петко Христов Павлов. — 2. доп. изд. — София : ПХП, 2009. — 271 с. : Бележки под линия
ISBN 9789549176636
System number [000120786]

ПАЙПЪР, Джон. Не пропилявай живота си / Джон Пайпър ; Прев. от англ. ез. СГС Консулт. — София : Нов човек, 2009. — 179 с. : Бележки под линия
ISBN 9789544072650
System number [000120765]

ПЕЕВСКИ, Любомир. Избрани съчинения : Т. 1. Избрани съчинения / Любомир Пеевски. — [София] : Български писател, 2008. — 499 с. : ил.
ISBN 9789544437480
System number [000121555]

ПЕНЧЕВА, Екатерина. Небесен наниз : Акростихове / Екатерина Пенчева. — Ловеч : Сафо, 2007. — 32 с. : ил.
ISBN 9789547840911
System number [000121187]

ПЕТКОВ, Йордан Иванов. Ръководство за лабораторни упражнения по химия / Йордан Иванов Петков, Галина Иванова Замфирова, Росица Иванова Горгорова. — София : ВВТУ Тодор Каблешков, 2008. — 96 с. : ил. ; Библиогр. с. 96
ISBN 9789541201497
System number [000121647]

ПЕТКОВ, Йордан Иванов. Химия : [Учебник] / Йордан Иванов Петков, Галина Иванова Замфирова. — София : ВВТУ Тодор Каблешков, 2007. — 282 с. : ил. ; Библиогр. с. 282
ISBN 9789541201411
System number [000121642]

РУСЕВ, Богдан. Къщата : [Роман] / Богдан Русев. — София : Обсидиан, 2008. — 254 с.
ISBN 9789547691858
System number [000120728]

САНДЕРС, Сафия. Неизбежност : Любовна лирика / Сафия Сандерс. — София : [Б. изд.], 2009. — 48 с.
System number [000121184]

СВЕТЪТ на духовете / Състав. Любомир Старидолски. — [София] : Стандарт, 2009. — 64 с. : ил.
System number [000120880]

СКОТ, Майкъл. Алхимикът / Майкъл Скот ; Прев. от англ. ез. Иван Иванов. — Пловдив : Хермес, 2009. — 320 с.
ISBN 9789542607403
System number [000121621]

СКРИТИТЕ цивилизации / Състав. Константин Събчев, Иваничка Тодорова. — [София] : Стандарт, 2009. — 64 с. : ил.
System number [000120877]

СМОЛЕНОВ, Христо. Археo-логика = Archeo-logique : [Ч.] 1. Евристичен подход към свещените символи и знания = La mithode heuristique des symboles et des connaissances sacrйs / Христо Смоленов, Христо Михайлов, Владимир Божилов ; Прев. на фр. ез. Център за прев. "Резон". — София : Magoart, 2009. — 105 с. : ил ; Текст на бълг. ез. с. 1-75 ; Текст на фр. ез. с. 76-100 ; Сн. и инф. за авторите ; Скулптурен портрет на царя-жрец : антропологическа възстановка от акад. Йордан Йорданов ; Артефакти от Регионален исторически музей — Варна
ISBN 9789549211146
System number [000116048]

СТАВРУ, Стоян. Въпроси на етажната собственост / Стоян Ставру. — София : Сиби, 2009. — [288] с. : Бележки под линия : Библиогр. с. [279]-282
ISBN 9789547305809
System number [000120723]

СТАРИДОЛСКИ, Любомир. Изворите на живота / Любомир Старидолски ; Ред. Иваничка Тодорова. — [София] : Стандарт, 2009. — 64 с. : сн.
System number [000120860]

СТАРИДОЛСКИ, Любомир. Мумията от Царичина / Любомир Старидолски ; Ред. Иваничка Тодорова. — [София] : Стандарт, 2009. — 64 с. : ил.
System number [000120863]

СТАРИДОЛСКИ, Любомир. Непознатата Ванга / Любомир Старидолски ; Ред. Радослава Григорова ; Фотогр. Румен Жерев. — [София] : Стандарт, 2009. — 64 с. : ил.
System number [000120857]

СТЕФАНОВ, Георги. Търговска несъстоятелност / Георги Стефанов. — Велико Търново : Абагар, 2009. — 272 с. : Библиогр. с. 264-267
ISBN 9789544278236
System number [000121290]

ТАЙНАТА на Бермудския триъгълник / Състав. Любомир Старидолски и др. — [София] : Стандарт, 2009. — 64 с. : ил.
System number [000120875]

ТИМЕВ, Тимен. Библия на Индивидулния бог : Ч. 1. Алхимия на словото / Тимен Тимев. — София : Новата цивилизация ЕООД, 2009. — 407 с.
ISBN 9789548365178
System number [000121665]

ТРЕВИЗАН, Лауро. Безграничната сила на ума / Лауро Тревизан ; Прев. Петя Атанасова. — София : Просвета, 2005. — 222 с.
ISBN 9544743820
System number [000121613]

ТРЕСКА за злато / Състав. Константин Събчев, Любомир Старидолски. — [София] : Стандарт, 2009. — 64 с. : с ил.
System number [000120884]

ТРОПЪР, Джонатан. Всичко се променя : Роман / Джонатан Тропър ; Прев. от англ. Силвия Падалска. — София : Обсидиан, 2008. — 365, [1] с.
ISBN 9789547691834
System number [000120811]

ФИНЛИ, Гай. Тайната на свободния човек : Поемете контрола над живота си / Гай Финли ; Прев. от англ. Надежда Розова. — Пловдив : Хермес, 2009. — 311 с.
ISBN 9789542607564
System number [000121617]

ФОЛКС, Себастиан. Дяволът не обича да чака : Роман / Себастиан Фолкс като Иън Флеминг ; Прев. от англ. Боян Дамянов. — София : Обсидиан, — 2008. — 347, [1] с.
ISBN 9789547691766
System number [000120819]

ФРОМ, Ерих. Анатомия на човешката деструктивност / Ерих Фром ; Прев. от англ. Владимир Ганев и др. — София : Захарий Стоянов, 2003. — 576 с. ISBN 954739312X
System number [000007469]

ХАРВИ, Майкъл. Петият етаж : Роман / Майкъл Харви ; Прев. от англ. ез. Веселин Лаптев. — София : Обсидиан, 2008. — 304 с.
ISBN 9789547691896
System number [000120763]

ХАРИС, Робърт. Сянката : Роман / Робърт Харис ; Прев. от англ. ез. Любомир Николов. — София : Обсидиан, 2008. — 333 с.
ISBN 978954691698
System number [000120782]

ХОСЕЙНИ, Халед. Ловецът на хвърчила : Роман / Халед Хосейни ; Прев. от англ. ез. Любомир Николов. — 2. изд. — София : Обсидиан, 2008. — 352 с.
ISBN 9789547691681
System number [000120783]

ХОСЕЙНИ, Халед. Хиляда сияйни слънца / Халед Хосейни ; Прев. Дора Барова. — София : Обсидиан, 2008. — 366 с.
ISBN 9789547691674
System number [000120733]

ЦЕКОВ, Христо. Йорданка Филаретова — Госпожата / Христо Цеков. — София : Златен змей, 2009. — 283 с. : портр. ; факс. ; сн. ; (Посвещава се на 130-годишнината на Освобождението на България, обявяването на София за столица на Отечеството и на Програмата "2009 — година на България в Русия")
ISBN 9789547760097
System number [000116870]

ЦОЛОВА, Камелия. Подпомагащата страна в съдебния исков процес / Камелия Цолова. — София : Сиби, 2009. — 304 с. : Бележки под линия ; Библиогр. с. [297]-303
ISBN 9789547305793
System number [000120724]

ЧИПРИЯНОВ, Михаил Симеонов. Корпоративно планиране : [Учебник] / Михаил Симеонов Чиприянов. — Велико Търново : Абагар, 2009. — 466 с. : ил. ; Библиогр. с. 453-466
ISBN 9789544278434
System number [000121274]

ШАДРИН, Алексей. Регресивна терапия : Кн. 1. Колелото на живота. Пътешествия отвъд Предела / Алексей Шадрин. — [Б. м.] : Феникс дизайн, 2008. — 143, [1] с. ;
ISBN 9789548890595
System number [000121661]

ЯРКО светило в родната история / Под ред. на Иван Гранитскси ; Ред. съвет: Траянополски епископ Киприян, Илия Борисов, Валерия Тарашоева, Свещеноиконом Николай Костадинов. — [Враца] : Издание на Врачанска митрополия ; [София] : Захарий Стоянов, 2009. — 257, [4] с. : ил.
ISBN 9789540903514
System number [000121327]

CORI, Victor. Schwarzmeerelegien oder Nachdenken über Bulgarien / Victor Cori. — Veliko Tarnovo : Abagar, 2009. — 230 p.
ISBN 978954427803
System number [000121168]

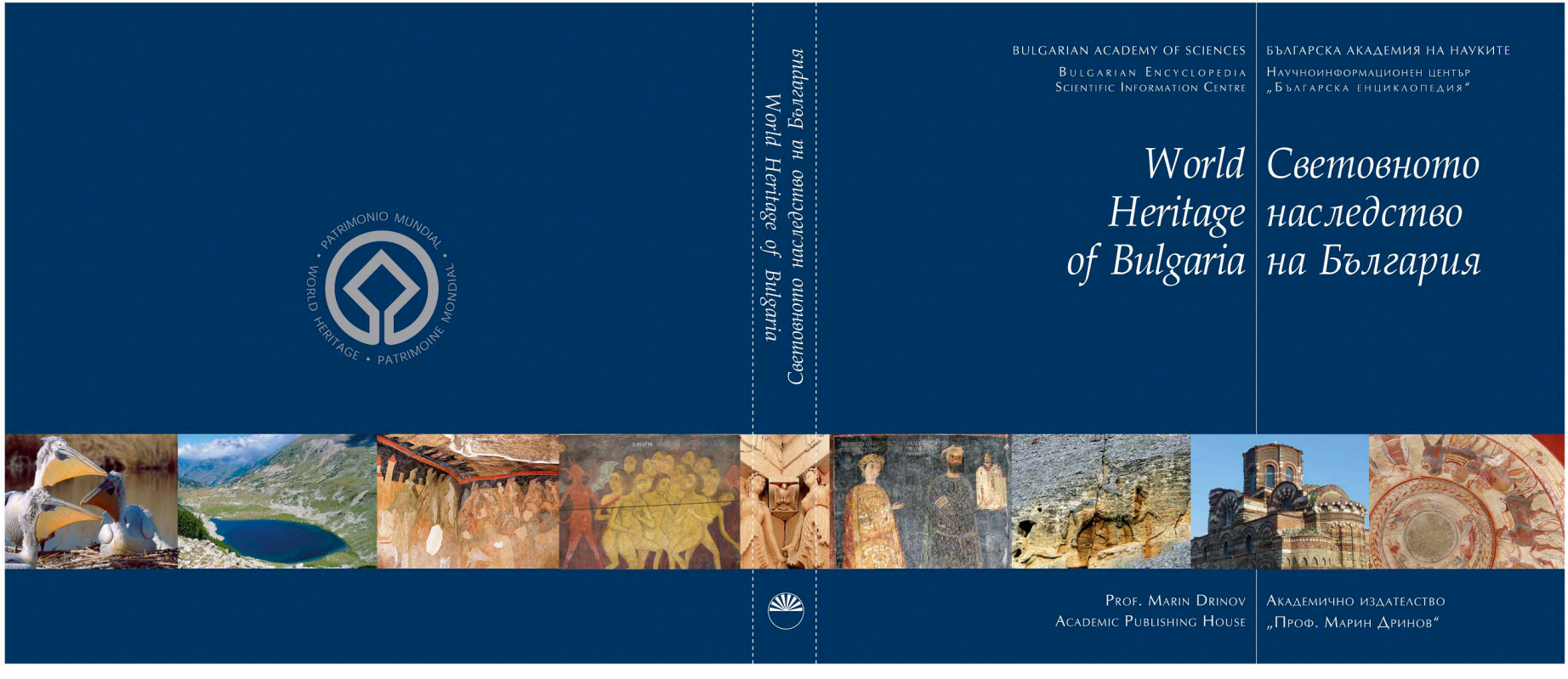
BULGARIAN ACADEMY OF SCIENCES
BULGARIAN ENCYCLOPEDIA
SCIENTIFIC INFORMATION CENTRE
World Heritage of Bulgaria
PROF. MARIN DRINOV
ACADEMIC PUBLISHING HOUSE
БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ
НАУЧНОИНФОРМАЦИОНЕН ЦЕНТЪР
„БЪЛГАРСКА ЕНЦИКЛОПЕДИЯ“
Световното наследство на България
АКАДЕМИЧНО ИЗДАТЕЛСТВО
„ПРОФ. МАРИН ДРИНОВ“
World Heritage of Bulgaria
Световното наследство на България
PATRIMONIO MUNDIAL
WORLD HERITAGE
PATRIMOINE MONDIAL

„СВЕТОВНОТО НАСЛЕДСТВО НА БЪЛГАРИЯ" – ИНТЕЛЕКТУАЛЕН ПЪЗЕЛ ОТ ЦЕННОСТИ

Росица Тодорова, Научноинформационен център „Българска енциклопедия"
E-mail: rositsa@unicusbulgaria.com

Специализираното представително издание „Световното наследство на България" е посветено на ценностите на територията на България, включени в Списъка на световното културно и природно наследство на Организацията на обединените нации за образование, наука и култура — ЮНЕСКО. Един интелектуален пъзел, в който са подредени 11 основания за гордост от това, че сме българи, че живеем в красива страна, че имаме богата история и развиваме уникални таланти, както и че можем да го покажем пред света.

Въвеждаща статия представя същността на Конвенцията за опазване на Световното културно и природно наследство. Причина за създаването на Конвенцията е осъзнаването на многобройните опасности, на които е изложено създаденото както от природата, така и от човека. Документът осигурява международна защита на културното наследство — исторически и художествени паметници, и на природното наследство — онези все още запазени участъци на планетата Земя, в които са съхранени нейното разнообразие и красота. Загубата на който и да е отделен елемент от това наследство води до обедняване на всички народи, затова и България е сред първите държави, подписали Конвенцията на ЮНЕСКО. В книгата българските ценности са разгледани като част от природната среда и в контекста на историческите събития, които оказват влияние върху съществуването им. Девет обширни статии дават конкретни данни за Казанлъшката гробница, Свещарската гробница, Несебър — Стария град, Мадарския конник, Боянската църква, Скалните църкви край село Иваново, Рилския манастир, националния парк „Пирин" и резервата „Сребърна". Освен тях в книгата са представени и нематериалните ценности, с които България е включена в Списъка на ЮНЕСКО — самодейната фолклорна група „Бистришки баби" и обичаят нестинарство. Всяка статия е богато илюстрирана с пълноцветен снимков материал. В книгата е включена и кратка история на България, представена в дати и събития от палеолита до наши дни, както и списък с лични и географски имена и термини, използвани в статиите. С тази книга се показват не просто уникалните културно-исторически дадености, а символите на истинските ценности на българския народ, както и водената културна политика за опазване на това богатство.

Автори и сътрудници на изданието са изтъкнати учени от институти при Българската академия на науките, от Националния институт за паметници на културата и др. — ст.н.с. Магдалина Станчева, ст.н.с. Диана Гергова, ст.н.с. Мария Чичикова, ст.н.с. Люба Огненова-Маринова, ст.н.с. Лозинка Койнова-Арнаудова, ст.н.с. Лиляна Мавродинова, ст.н.с. Таню Мичев, Аблена Мазакова, Кирил Георгиев, Майя Стойнева и др. Те са свидетели на откриването, проучването, реставрацията и опазването на българските културни и природни обекти, на предлагането им в Комитета за световно наследство към ЮНЕСКО, за да бъдат признати като част от световното богатство. Изданието е двуезично; преведено е на английски от Васил Боянов. Предназначено е както за специалисти, така и за широкия кръг от читатели от страната и чужбина, интересуващи се от богатствата и красотата на България. Книгата е подготвена от Научноинформационния център „Българска енциклопедия" при Българската академия на науките. Художественото оформление е на Константин Жеков. Предадена е за печат в Академичното издателство „Проф. Марин Дринов" през октомври 2009 г. и се очаква скоро да се появи на книжния пазар. Издава се с подкрепата на Националния фонд „Култура" и се посвещава на 140-годишнината на Българската академия на науките.

РЕЗУЛТАТИ ОТ АРХЕОЛОГИЧЕСКОТО ПРОУЧВАНЕ НА ПОПОВА И КИТОВА МОГИЛА

Тодор Стойчев – Връзки с обществеността на НАИМ, E-mail: todor_stoytchev@abv.bg

През последния археологически сезон екип под ръководството на Диана Димитрова от Националния археологически институт с музей (НАИМ) – БАН проучи две надгробни тракийски могили от римската епоха в Сливенско. Попова могила е в землището на село Трапоклово, издига се на 7 м. над съвременното ниво, а след разкопките е изчислено, че нейната височина е била около 9 м. Първичното погребение, което е било с изгаряне на тялото и поставяне на праха в урна, датира от IV век пр. Хр. По-интересен от научна гледна точка се оказва гроб в периферията на насипа от края на II век. Той вероятно е на младо момиче или жена, чието тяло е изгорено в едностъпална яма. Като гробни дарове са поставени златен пръстен, дървена тоалетна кутия, инкрустирана със слонова кост и бронзова ключалка с херми, чийто ясен отпечатък е документиран от екипа. Съдържа още костни игли и украшения за коса. Забележително е, че относително добре са запазени двете кожени обувки на младото момиче.

Диана Димитрова със златните накити от Китова могила, Сливенско. Снимка: Мирослав Марков

Преди да започне разкопаването, екипът кръщава безименната могила край село Крушаре Китова могила в памет на починалия колега д-р Китов. В нея е открит гроб на жена между 18 и 20 години. Остатъците от скелета са изследвани от чл. кор. проф. Йордан Йорданов. Златните накити са много интересни: огърлица с лунула, 2 гривни, 3 обеци и венец, направен специално за погребалната церемония – бил е поставен не върху главата, а в областта на краката. Сред находките са и 2 златни пластини с изображения на Великата богиня майка: едната е била увита около левия глезен, а другата – около шията. Забележителни са и 3 златни пръстена с корнеол. Върху два от полускъпоценните камъни са гравирани женски изображения – правата фигура държи житен клас (вероятно това е Деметра), а върху другото изображение личи профил на жена с воал, с вълниста коса и висока диадема (може би е Хера или Деметра). Открити са още бронзов канделабър и лампа с много красиво листо от бръшлян, 2 огърлици от кехлибар, които са украсявали шията на починалата тракийска аристократка. Има множество стъклени лакримарии, глинени балсамарии, 2 бронзови кани, бронзов леген, отпечатъци от 2 тоалетни кутии – в едната има игли за коса от кост със стилизирани изображения на богиня, а в другата вероятно е имало органична материя, от която не са намерени остатъци, както и стъклен ритон с форма на рог. Бронзовите съдове са свързани с хигиената, миенето и красотата на жената. От голямото количество ритуално натрошени около гроба съдове засега е възстановен глинен ритон с протоме на овен – отворът за наливане е върху главата, а отворът за изливане е от устата на животното.

В гроба са открити и 7 сребърни римски монети, повечето републикански, а най-късната е от времето на император Август (14 г. сл. Хр.). По тях има много контрамарки и следи от деноминации. Изследвани са от ст.н.с. д-р Бистра Божкова, която е на мнение, че такива

монети в колективни находки се срещат чак до средата на III век. Затова гробът не може да се датира по монетите. Датирането е направено по накитите и другите дарове, които сумарно предполагат датировка от втората четвърт на II век.

Според Диана Димитрова, двете богати женски погребения през римската епоха са достатъчно свидетелство за това, че местното тракийско население продължава да погребва починалите по своите собствени хилядолетни обичаи. Траките по това време са били достатъчно икономически мощни и политически еманципирани, за да следват обичаите си, независимо от римската върховна власт. Очевидно е, че тракийските аристократки, погребани в двете могили, са били с висок социален статус — ролята на жената не е била толкова безлична, колкото се смяташе досега.

Едно от важните постиженията на екипа е, че и двете могили след разкопките са възстановени в първоначалния им вид и сега продължават да са част от ландшафта.

Глинен ритон с необичайна форма от Китова могила, Сливенско.
Снимка: Иван Стоянов.

Златни накити от Попова могила.
Снимка: Мирослав Марков

Останки от дървена тоалетна кутия и две кожени обувки на погребаното момиче.
Снимка: Диана Димитрова.

ПРЕДСТОЯЩИ ИЗЛОЖБИ В ЦЕНТРАЛНАТА СГРАДА НА БАН, УЛ. "15-ТИ НОЕМВРИ" №1

Лидия Чолпанова, E-mail: refer1@cl.bas.bg

1. Освобождението на България и началото на българската държавност. – 03.03 - 09.03. 2010 г. Организатор: Научен архив на БАН
2. "Осъдени и спасени". Изложба по повод 67-годишнината от спасението на българските евреи – 10.03 - 19.03. 2010 г. Организатор: Академични приятели на Израел
3. Акад. Христо Недялков. 50 г. детски радиохор. – 20.03 - 31.03. 2010 г.